
Τα αποτελέσματα της γενικής συνέλευσης του ΣΑΤΕ. Οι επισημάνσεις του υπουργού Μεταφορών

2018/02/01 09:14 στην κατηγορία ΑΥΤΟ/ΔΡΟΜΟΙ

Μεγάλη κατάκτηση για τον τεχνικό κόσμο της χώρας αποτελεί η διατήρηση του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων και η πρόσκληση σε διαγωνισμούς έργων βάσει αυτού, δήλωσε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης στην χθεσινή Έκτακτη Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Συνδέσμου.

Τα κυριότερα αποτελέσματα της γενικής συνέλευσης ήταν τα ακόλουθα:

-Μη σύννομοι **οι περιοριστικοί όροι στις διακηρύξεις δημοσίων έργων που συρρικνώνουν τον ανταγωνισμό και τους οποίους θέτουν αυθαίρετα οι Αναθέτουσες Αρχές**, χωρίς την προηγούμενη έγκριση από το Σ.Δ.Ε. και τον Υπουργό Υποδομών, σύμφωνα με τον Υπουργό Χρήστο Σπίρτζη, παρά την διαφωνία της ΕΑΑΔΗΣΥ

-Οι πρώτες εστίες σχεδόν φωτογραφικών όρων σε έργα λειτουργίας ΧΥΤΑ, έργα εξοικονόμησης ενέργειας μέσω εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και σε έργα εγκατάστασης και θέση σε λειτουργία συστημάτων παρακολούθησης - τηλεελέγχου και ανίχνευσης διαρροών δικτύων υδροδότησης.

-Η συρρίκνωση του πλήθους των έργων σε 107 ανά έτος την περίοδο 2009-2014, έναντι 264 ανά έτος την περίοδο 2015-2017 έχει εκτινάξει τις εκπτώσεις των αναδόχων σε 56% κατά μέσο όρο έναντι 39,8% αντίστοιχα, με αποτέλεσμα μία νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών, καθώς και την κατασκευή μη ποιοτικών και χρηστικών έργων στην χρήση των πολιτών.

-Σε στάδιο ωρίμανσης, λίγο πριν την δημοπράτηση, πλήθος τεχνικών έργων σύμφωνα με τον Υπουργό.

Η ανακοίνωση του ΣΑΤΕ

Νέα τάξη στα Δημόσια Έργα από την επιχειρούμενη κατάργηση στην πράξη του εργοληπτικού πτυχίου και την ισότιμη και με διαφανείς όρους συμμετοχή στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων διαπίστωσε κατά την εισήγησή του προς τις Εταιρείες Μέλη του ΣΑΤΕ ο Πρόεδρος Ζαχαρίας Αθουσάκης κατά την έκτακτη γενική συνέλευση

του ΣΑΤΕ.

Επεσήμανε ότι παρά το γεγονός ότι στον Ν.4412/2016 υπάρχει σαφέστατη πρόγνωση όταν μία Αναθέτουσα Αρχή επιθυμεί να προσθέσει όρους οικονομικής ή και τεχνικής επάρκειας, πέραν αυτών του πτυχίου ΜΕΕΠ, να πρέπει να λάβει νωρίτερη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Υποδομών, ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, εν τούτοις η ΕΑΑΔΗΣΥ κρίνει ότι αυτό δεν είναι απαραίτητο με αποτέλεσμα ο ασκός του Αιόλου να έχει ήδη ανοίξει και στους διαγωνισμούς έργων, όπως, δηλαδή, συμβαίνει ήδη επί σειρά ετών στους διαγωνισμούς προμηθειών και υπηρεσιών όπου η κάθε Αναθέτουσα Αρχή προσθέτει όποιους όρους κρίνει, χωρίς να υφίσταται εκ των προτέρων έλεγχος νομιμότητας.

“Ως κλάδος είχαμε κατακτήσει δύο κύριες διαδικασίες που βελτίωσαν στο πέρασμα των χρόνων σε σημαντικότατο βαθμό τα ζητήματα διαφάνειας και βοήθησαν στην ορθή, στην έγκαιρη και στην οικονομικά αποτελεσματική υλοποίηση των έργων:

Την εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και την πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις καθώς και την υποχρεωτική χρήση του πρότυπου τεύχους διακήρυξης σύμβασης δημοσίων έργων από όλες τις Αναθέτουσες Αρχές χωρίς παρέκκλιση που δεν έχει λάβει νωρίτερη έγκριση ύστερα από θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων” τόνισε ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ και συνέχισε:

“Και τους δύο αυτούς πυλώνες διαφάνειας, επιχειρεί να παρακάμψει η ΕΑΑΔΗΣΥ με τις ερμηνείες του νομοθετικού πλαισίου βάζοντας τον κλάδο σε περιπέτειες”.

Ως σχετιζόμενο θέμα ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ ανέφερε την μη σύννομη επιλογή των Αναθετουσών Αρχών να δημοπρατούν ως Υπηρεσία / Προμήθεια έργα (ενώ όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους παραπέμπουν σε κατασκευή ενός καθαρά τεχνικού έργου), προκειμένου να έχουν την δυνατότητα να παρακάμψουν την πρότυπη διακήρυξη που υποχρεωτικώς ίσχυε κατά την δημοπράτηση των έργων ήδη από τον Οκτώβριο του 2004, χωρίς την δυνατότητα αυθαίρετης και μη επαρκώς αιτιολογημένης απόκλισης και τόνισε ότι το κόστος που καλούμαστε όλοι εμείς να πληρώσουμε εξαιτίας αυτών των παράνομων επιλογών είναι υπέρμετρα μεγάλο, πενταπλάσιο στις περιπτώσεις διακηρύξεων εγκατάστασης φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων LED και τριπλάσιο περίπου στις περιπτώσεις έργων λειτουργίας ΧΥΤΑ.

Για το φλέγον ζήτημα των υπερβολικών εκπτώσεων στις δημοπρατήσεις έργων, που το τελευταίο διάστημα έχει λάβει κολοσιαίες διαστάσεις ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ σημείωσε ότι:

“Για τα δημόσια έργα από τις 20.10.2017 και μετά όπου υπάρχουν στοιχεία για 18

δημοπρασίες διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος έκπτωσης των προσωρινών αναδόχων ανέρχεται σε 60,18%, ενώ η χαμηλότερη έκπτωση με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ήταν το 42%!" και συνέχισε:

“Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% - 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποπεράτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων.

Ταυτόχρονα, αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιολόγων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο.

Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι νέα γενιά πτωχευμένων εταιρειών καθώς και παραγωγή μη ποιοτικά στοχευμένων και εγκαίρων έργων στην χρήση των πολιτών.”.

Οι επισημάνσεις του υπουργού Μεταφορών

“Βήμα βήμα πραγματοποιείται η θεσμοθέτηση όλων των πάγιων και κρίσιμων αιτημάτων του τεχνικού κόσμου για ηλεκτρονική δημοπράτηση των έργων, ηλεκτρονική παρακολούθηση όλων των φάσεων και πληροφοριών όλων των μελετών και τεχνικών έργων της Χώρας, για συγκρότηση και λειτουργία ενός σύγχρονου Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων με πραγματικά και ελέγξιμα στοιχεία”, δήλωσε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης κατά τον χαιρετισμό του προς την Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ.

“Σήμερα στην Ελλάδα, υπάρχει σαφέστατος ορισμός του τί είναι τεχνικό έργο, τί προμήθεια τί μελέτη και τί υπηρεσία και όποια Αναθέτουσα Αρχή δεν ακολουθεί τον νόμο θα πρέπει να καταγγέλλεται ήδη με την ανακοίνωση της διακήρυξης τόσο στο Υπουργείο Υποδομών όσο και στην ΕΑΑΔΗΣΥ”, συνέχισε ο Υπουργός.

Κάνοντας έναν απολογισμό των μέχρι σήμερα θεσμικών δράσεων ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών ανέλυσε ότι η ενιαία αντιμετώπιση των δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που επιχειρήθηκε με τον Ν.4281/2014 έθεσε ένα αδόκιμο και ανεφάρμοστο πλαίσιο δράσης στην Ελλάδα, που μπορεί μεν να μην ίσχυσε ποτέ, αφού ο νόμος χωρίς να ισχύσει ούτε μία ημέρα καταργήθηκε ολοκληρωτικά, είχε όμως ως αποτέλεσμα την εγκαθίδρυση της νοοτροπίας ότι όλες οι

δημόσιες συμβάσεις οφείλουν να αντιμετωπίζονται ενιαία, με τραγικό αποτέλεσμα την εξαφάνιση των αντικειμενικών ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζουν τα τεχνικά έργα και μελέτες.

Υπό αυτό το πλαίσιο, αποτελούν κατάκτηση για τον τεχνικό κόσμο της χώρας ότι ο νέος νόμος Ν.4412/2016 διατήρησε τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του τομέα των δημοσίων συμβάσεων έργων, έναντι άλλων μορφών συμβάσεων, όπως η διατήρηση των Μητρώων, η αιτιολογημένη απόκλιση από τα Πρότυπα τεύχη μέσω εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Υποδομών κατόπιν θετικής γνωμοδότησης του ΣΔΕ/Τμ. Κατασκευών.

Μιλώντας για τις εξελίξεις που έχουν κατακτηθεί το πιο πρόσφατο χρονικό διάστημα ο κ. Χρ. Σπίρτζης ανέφερε ότι:

- οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες έχουν εξαφανίσει σειρά παθογενειών του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων και έχουν διευκολύνει τις υπηρεσίες και τις εργοληπτικές επιχειρήσεις στην καθημερινότητά τους,
- η πρόβλεψη ολοκλήρωσης των απαλλοτριώσεων και των πρόδρομων εργασιών ως προαπαιτούμενα για την δημοπράτηση των έργων έχει βοηθήσει σημαντικά στην διαφάνεια και την έγκαιρη υλοποίηση των έργων,
- η θεσμοθέτηση του μητρώου έργων και μελετών με όλες τις πληροφορίες (ροή χρηματοδότησης, φάση εξέλιξης, αιτίες καθυστερήσεων κ.ο.κ.) αποτελώντας πάγιο αίτημα του ΣΑΤΕ και του τεχνικού κλάδου εν γένει είναι πλέον πραγματικότητα και θα βοηθήσει στο να μην υπάρχουν γκρίζες και αδιαφανείς περιοχές στον κλάδο, αφού σε πρώτο χρόνο θα φαίνεται ποιός έχει υλοποιήσει και τι,
- η συνάρτηση της δυνατότητας δημοπράτησης και επίβλεψης έργων μόνο από τις Αναθέτουσες Αρχές με επαρκή στελέχωση Μηχανικών θα εξυγιάνει το σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων σε όλες τις Αναθέτουσες Αρχές που μέχρι και σήμερα δημοπρατούσαν έργα που εκ των πραγμάτων δεν είχαν την επαρκή στελέχωση να επιβλέψουν,
- η δυνατότητα προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των φορέων με σκοπό την δημοπράτηση και επίβλεψη έργων επίσης θα διευκολύνει τις αναθέτουσες αρχές αλλά και την διαφάνεια στα έργα,

- η πρόβλεψη κλήρωσης των μελών των Επιτροπών Διαγωνισμών των έργων που προκηρύσσονται ως μελετοκατασκευή καθώς και η θέσπιση κριτηρίων pass/fail καιόχι βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών καταργεί στην πράξη τα μελανά σημεία της δημοπράτησης των μελετοκατασκευών και δημιουργεί ένα εργαλείο ταχείας ωρίμανσης και κατασκευής των έργων εξασφαλίζοντας την διαφάνεια σε όλα τα σημεία της δημοπράτησης.

Αναφορικά με το ζήτημα των χαμηλών προσφορών ο Υπουργός ανέδειξε τόσο το ζήτημα της επαγγελματικής και προσωπικής ευθύνης της κάθε εργοληπτικής επιχείρησης που δίνει εις γνώση της μία προσφορά κάτω του κόστους, επισημαίνοντας ότι αυτός είναι ο ορισμός του αθέμιτου ανταγωνισμού, όσο και την ανάγκη οι εργοληπτικές οργανώσεις να θέσουν υπόψη των υπηρεσιών του Υπουργείου μία ενιαία πρόταση οριζόντια εφαρμοζόμενη σε έργα κάθε προϋπολογισμού.

Σημείωσε ωστόσο ότι αναγνωρίζει ότι οι αιτιολογήσεις γεννούν διαφθορά και οι κανόνες που θα προταθούν θα πρέπει να είναι ξεκάθαροι και διαφανείς.

“Η δημόσια σύμβαση αποτελεί εργαλείο ώστε να κατασκευάσουμε εγκαίρως, ποιοτικά και οικονομικά αποτελεσματικά έργα που θα εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο και ως τέτοια πρέπει να προστατευθεί”, δήλωσε στον χαιρετισμό του ο νέος Γενικός Διευθυντής της ΕΑΑΔΗΣΥ κ. Ευάγγ. Καραμανλής, ο οποίος πρόσθεσε ότι οι μεγάλες εκπώσεις είναι αποτέλεσμα του σκληρού ανταγωνισμού στον κλάδο, ως αποτέλεσμα της κρίσης που μαστίζει την Χώρα, ενώ σημείωσε ότι η υιοθέτηση ενιαίων τεχνικών προδιαγραφών και η σύσταση εθνικού συστήματος τιμολόγησης τεχνικών έργων και παρατηρητηρίου τιμών θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του φαινομένου.

Συνεχίζοντας σημείωσε ότι “η ΕΑΑΔΗΣΥ έχει ήδη ακυρώσει δημοπρασίες στις οποίες τεχνικά έργα δημοπρατήθηκαν ως προμήθεια ή υπηρεσία” αναγνώρισε ωστόσο ότι δεν μπορεί σε όλες τις περιπτώσεις που καταγγέλλονται να πράττει αναλόγως.

Τόνισε ότι η ολοκλήρωση του δευτερογενούς δικαίου του Ν.4412/2016 θα βοηθήσει στην κύρια στόχευση του Ν.4412/2016 που είναι η δημιουργία εξειδικευμένων Αναθετουσών Αρχών.

Στην Συνέλευση απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του ΤΕΕ κ. Γ. Στασινός, ο Γενικός Γραμματέας της Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ κ. Κ. Σάσσαλος καθώς και εκπρόσωποι των άλλων εργοληπτικών και μελετητικών οργανώσεων της Χώρας.